

KMETOVALEC

Glasiló Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu.
Člani Kmetijske družbe dobivajo list
brezplačno. Cena lista za nečlane
20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din.
Uredništvo in upravnístvo je v
Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3.
Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 10.

V Ljubljani, 31. maja 1928.

Leto XLV.

VSEBINA: Jubilejna kmetijska razstava in podružnice. — S katerimi umetnimi gnojili se še lahko gnoji? — Prednost zgodnje košnje. — Obdelovanje okopavin. — Vrtni lubadar. — Našim vinogradnikom! — Zatiranje oidija ali prave trtne plesni. — Pomladna pozeba trt in njih oskrbovanje. — Hmeljni smod. — Kmetijske tombole pri podružnicah. — Kmetijsko kino-predavanje v Slovenski Bistrici. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Jubilejna kmetijska razstava in kmetijske podružnice.

V zadnji številki „Kmetovalca“ je bil objavljen program jubilejne kmetijske razstave, ki jo bo priredila Kmetijska družba za Slovenijo od 1. do 10. septembra t. l. v proslavo 160 letnice svojega obstoja. Pri tej prireditvi morajo sodelovati vse kmetijske podružnice kot obstojni deli Kmetijske družbe in kot njeni udje, kajti to je tudi njih jubilej.

Ta prireditev bo imela več ciljev. Predvsem bo pokazala:

1. Delovanje in razvoj Kmetijske družbe od začetka do današnjega dne;
2. njen vpliv na razvoj posameznih kmetijskih panog v Sloveniji kakortudi na naše kulturne zavode.
3. celotno sliko kmetijske produkcije po okrajih Slovenije;
4. strokovno-poučno smer z namenom navajati kmetovalce, kako naj gospodarijo, da dosežejo od svojih kmetij večji dohodek;
5. pomožne oddelke, ki naj predočijo, kako služijo našemu kmetijstvu in kako se izrabljajo pridelki naše zemlje.

Iz objavljenega programa razstave je razvidno, kateri oddelki in kmetijske panoge bodo tu zastopane. Program je tako obsežen in jase, da nudi vsaki kmetijski podružnici in vsakemu udu možnost sodelovanja. Zato mora tudi vsaka podružnica zbrati nekaj razstavnih predmetov, da jih razstavi na tej prireditvi in pomaga pri proslavi tega jubileja. Že danes se kosajo načelníštva podružnic med seboj, katera bo največ razstavila in se pokazala v najlepši luči.

Kaj vse lahko razstavijo, bomo podrobno opisali v prihodnji številki „Kmetovalca“. Za danes omenimo samo to, da služijo kot razstavní predmeti predvsem razni rastlinski in živalski pridelki in proizvodi. Razstavne predmete naj zbirajo podružnice; lahko pa to store tudi posamezni udje.

Sedaj pa pridno na delo!

S katerimi umetnimi gnojili se še lahko gnoji?

Tako povprašujejo dandanes številni kmetovalci, ki opazujejo svoje posetve, ki se vsled neugodnega letošnjega vremena ne morejo povoljno razvijati. Potrebno je torej, da jim na to vprašanje podrobno odgovorimo.

Sedaj učinkujejo na rastline samo tista umetna gnojila, ki se hitro raztapljajo v vodi in služijo lahko takoj kot hrana rastlinam, ne da bi se jim bilo treba še prej izpreminjati v druge kemične oblike. Taka gnojila sta **kalijeva sol** in **čilski soliter**. Obe ti dve gnojili se v vodi lahko in hitro raztopita in njih sestavino — kalijev okis in solitrno kislino — rastline lahko takoj uživajo kot hrano.

Čilski soliter pospešuje predvsem rast rastlin, to je, pomnožitev klorofilnih zrn v zelenih delih, stem ojačenje usvajanja ali asimilacije, obenem poživljenje obtoka rastlinskega soka ter kot posledica tega bujnejši razvoj listov in stebelovja, ki služijo rastlinam kakor pljuča. Posetve, pognojene s tem gnojilom, zadobe temnejšo zeleno barvo in kažejo živahnjšo rast, poženejo prej cvet in kažejo zdrav razvoj.

Kalijeva sol je potrebna rastlinam predvsem za razvoj korenja, pospeši pa tudi dozor plodov. S tega razloga gnojimo ž njo tudi ajdi, ki naj hitro dozori.

Pri sedanjem hladnem deževnem vremenu je vse rastlinstvo v rasti zaostalo. Zato potrebuje tudi hitro učinkujoče hrane, da se v toplih dneh hitreje razvija in nadomesti, kar je prej zamudila. Tako opazujemo **hmelj**, da se ne gane iz zemlje. Tudi ni druge pomoči, kakor da mu pomagamo s čilskim solitrom, ki ga potrosimo sedaj do 150 kg na oral. Če ni bil močno gnojen s hlevskim gnojem, tedaj mu bo koristilo tudi 100 kg kalijeve soli. Enako je **krompir** potreben pomoči: 150 kg čilskega solitra in po potrebi tudi 150 kg kalijeve soli na oral mu bo kaj dobro delo. Ravno isto velja za **peso**, ki je še posebej hvaležna za kalijevo sol in jo prenese tudi 200 kg na oral. Koruza je tudi željna dušika in kalija, zato ji gnojimo kakor krompirju. Zelo bi ji koristil tudi superfosfat, toda zanj je sedaj že prepozno.

Zelenjavo zamoremo sedaj izboljšati samo s čilskim solitrom in kalijevo soljo. Tako potrebujejo salnatnice več dušika, čebulnice in korenjaste rastline pa več kalija.

Če imamo pa gnojnico na razpolaganje, tedaj bomo z njeno uporabo dosegli tudi prav lepe uspehe, kajti v njej je precej dušika in kalija. Ker pa imamo navadno tega domačega gnojila premalo, se moramo zateči k navedenim umetnim gnojilom, da ž njimi pomagamo rastlinam na noge. Izdatki zanje se nam bodo gotovo bogato poplačali.

L.

Prednosti zgodnje košnje.

O tem, kdaj je najboljši čas za prvo košnjo na travnikih, se je že večkrat pisalo in poudarjalo, da je zgodnja košnja veliko boljša kakor pa pozna. Glavna prednost zgodnje košnje je pač ta, da dobimo vse bolj tečno krmo, ki pri živini veliko več izda kakor pozna košena krma. To je pa glavna stvar, če hočemo imeti pri živini več uspeha. Zaradi tega bi se morali že s tega vzroka odločiti za zgodnjo košnjo.

Drugi tehtni vzrok je pa tudi ta, da dobimo po zgodnji košnji več otave, kajti zgodaj in o pravem času pokošena trava bolj krepko odganja in daje boljšo košnjo v enem in drugem pogledu. Za otavo ostaja po zgodnji košnji tudi več časa, tako da tudi zaraditega bolj poraste.

Obe te prednosti sta tako veliki, da bi se morali naši živinorejci povsod odločiti za zgodnjo košnjo.

Važno vlogo igrajo pri tem seveda vremenske prilike, ki so najbolj merodajne za pričetek košnje. In te so pri nas za zgodnjo košnjo manj zanesljive in se zaraditega večkrat zamude. Večkrat se da tudi pri nas že v prvi dobi junija pričeti s travniško košnjo. Ker se pa vreme ustanovi navadno šele sredi tega meseca, čakajo naši kmetovalci najrajše do tega časa, česar pa ne moremo na splošno odobravati. Letos je v tem pogledu izjemno leto, ker je vsa rast zastala vsled vlažnega in hladnega pomladanskega vremena in se bo zaraditega vsa košnja zavlekla.

V Švici, ki leži višje od nas, se lepo vreme ustanovi navadno že proti koncu meseca maja. Od tod tudi zgodnje košnje v tej deželi in tečna krma, ki jo uživa ondotna lepo rejena živina in ki daje zaraditega tudi tako lepe koristi švicarskim živinorejcem.

Ko se začne **pasja trava** razcvetati, nastopi najugodnejši čas za košnjo sena. To bodi tudi poleg vremena nam za vodilo, da spravimo travniški pridelek o pravem času pod streho. Pasja trava, ki se odlikuje po svojem klopčičastem razcvetju, je pri nas povsod doma in je najbolj znana.

R.

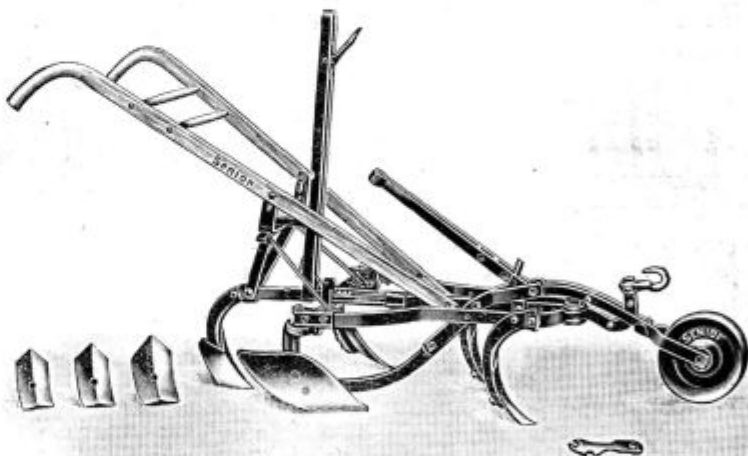
Obdelovanje okopavin.

Pri obdelovanju okopavin nam izvrstno služi okopalnik „Planet šte. 8“ (pod. 26.). Zal, da naši kmetovalci ne poznajo velike vrednosti tega okopalnika. Mnogi kmetovalci v tukajšnjem okraju so bili mnjenja, da za našo zemljo ti okopalniki nimajo pomena, ker je zemlja pretežka. Praktične izkušnje pa so našim kmetovalcem odprle oči, da brez okopalnikov ni mogoče izhajati, tem manje ekonomično gospodariti.

V kolikor mi je znano, se nahaja sedaj v naši občini 8 okopalnikov, kar je lep dokaz, da je prišel okopalnik tudi pri nas do veljave. Brez dobrega orodja si je danes težko predstavljati varčnega in naprednega kmetovalca.

Ako hočemo delati z okopalnikom, moramo seveda krompir, peso, koruzo itd. sejati odnosno saditi v vrste, ker v nasprotnem slučaju okopalnik ne pride v poštev.

Na Notranjskem je obdelovanje zemlje še vobče pomanjkljivo. Ravno ob času okopavanja nam primanjkuje dobrih delovnih moči, večkrat nagaja tudi slabo vreme. Plevel se razširi in duši kmet. kulture ter povzroča v splošnem veliko škodo, katero opazimo šele potem, ko jih spravljamo.

Pod. 26. Planet št. 8.

Kmetovalci! Sežite po teh strojih! Izdatek za okopalnik Vam bode v kratkem povrnjen! Manje premožnim kmetovalcem priporočam skupno nabavo okopalnika. Okopalnike ima Kmetijska družba v zalogi in jih oddaja po 820 Din komad franko Ljubljana.

Prilичno hočem omeniti še obdelovanje okopavin z rovniciami, ki je pri nas običajno. To obdelovanje je počasno in drago. Posebno zamudno je obsipanje krompirja s tem neprimernim orodjem! Bolj umestno bi bilo, da se tudi pri nas za ročno delo uvedejo motike. Napram rovnici se z motiko vsaj trikrat toliko obdela in z manjšim trudom.

Naša pomoč leži v napredku! Take in enake pomanjkljivosti pa bo treba pri obdelovanju okopavin odpraviti, ako hočemo v kmetijstvu napredovati. Pregovor pravi: Pomagaj si sam in Bog ti pomaga!

A. Zdolšek, ekonom. uradnik, Logatec.

Vrtni lubadar.

Tekom pravkar minulega meseca je došlo iz raznih krajev Slovenije več poročil, ki vsa soglasno opisujejo nekega zajedalca mladega sadnega drevja. Iz poslanih delov debele in vej smo takoj spoznali, da imamo opraviti z **vrtnim lubadarjem** (*Tomicus dispar*). Ta škodljivec, ki dela dober milimeter debele okrogle rove po mladih deblih in vejah sadnega drevja, je tudi pri nas že davno znan. Razen sadnega drevja, osobito jablan in hrušek, navrtava tudi mlade hraste, javorje, bukve in drugo gozdno drevje.

Vrtni lubadar je majhen črnkast ali popolnoma črn tenkodlakast hrošček, ki ga označuje posebnost, da je samica dokaj večja in nekoliko drugačne postave nego samec, kar je jasno razvidno iz podobe 28. Ta škodljivec pravzaprav ni pravi lubadar, ker ne vrta pod lubom, ampak **po lesu**, zato mu je

Pod. 27. Vrtni lubadar, močno povečan. Na levi samec, ki je dolg 2 mm, na desni samica, ki meri 3 mm.

Pod. 28. Podolžni prerez debla mlade jablane, ki ga je navrtal lubadar. — G rovi v lesu, E vhod v rov.

tudi težje priti do živega nego pravi lubadarjem. Tudi njegovo življenje se zelo razlikuje od življenja drugih neštetihi lubadarjev, ki delajo neizmerno škodo v gospodarstvu. Pri veliki večini lubadarjev delajo rove pod kožo njihove ličinke, ki se hranijo z ličjem in z najmlajšo plastjo beljave. Pri vrtnem lubadarju pa je to drugače. Tu vrtajo v deblo in po lesu samo razviti hrošči, in sicer le samice. V te rove stavijo potem zalego. Ličinka se preživlja z drevesnim sokom in glivicami, ki se naselijo po rovih. Hroščki, ki jih najdemo aprila in maja meseca v deblih, so bili zaleženi že prejšnje poletje. Do jeseni so ličinke dorasle, se zabubile in se pred zimo že preobrazile v hrošče, ki so prezimili na varnem v deblu. Aprila ali maja izlezejo skozi prvotni rov na dan, zletijo in si poiščejo novo drevje za zalego. Prvi zarod je goden že julija in avgusta. Ta zaleže drugi zarod, ki prezimi, kakor rečeno, v deblih in pride na dan drugo pomlad.

Iz povedanega je razvidno, da se škodljivec jako hitro množi in da mu naravni sovražniki (žolne, brglezi itd.) ne morejo izlaska do živega. V nevar-

nosti so pred njim zlasti sadovnjaki, ki se nahajajo blizu gozdov. Posebno povšeči je lubadarju mlado sadno drevje; včasih se zalete celo v drevesnice. Izpočetka zavrtajo mlada debela skozi kako zaceljeno rano, kakršnih je mnogo zlasti na mladem drevju. Drevje, ki ga je navrtalo na stotine lubadarjev, je skoro izgubljeno, ker je na neštetihi mestih pretrgano stanišče in dotok hrane oviran.

V boju s tem škodljivcem moramo razlikovati dvoje, in sicer ukrepe, da drevje **obvarujemo** pred njim, in pa **zdravljenje** napadenega drevja, ako ga je sploh mogoče še rešiti. Hrošča zadržimo od sadnega drevja le na ta način, da namažemo debela in debelejše veje o pravem času s primernimi sredstvi. Rekli smo, da hrošči rojijo in iščejo drevja za zalego prvič aprila in maja, drugič pa julija in avgusta. Iz tega vsakdo lahko posname, kdaj je treba mazati. Kot mazilo bi priporočali 50% raztopino arborina (na 1 kg arborina 2 l vode). Seveda, s tako močno tekočino ne smemo priti v stik z brstjem in listjem. Tudi apneni belež, ki mu primešamo toliko kravjeka in krvi, da je tekočina gosta, velja, dokler ga ne spere dež. Dobro je, ako primešamo tudi precej tobačnega izvlečka. Dalje je treba odstraniti iz sadovnjaka vse slabotno in nasehlo drevje, ki je močno napadeno in ga ni mogoče rešiti, in sicer v jeseni ali pozimi, ko je polno godnih lubadarjev. Samobesbi je umevno, da je treba tako drevje sežgati, ne pa pustiti na kakem kupu do pomladi.

Drevje, ki je še toliko pri moči, da bi se dalo še rešiti, moramo najprej obvarovati pred nadaljnjo naselitvijo hrošča s primernim mazanjem debela in vej, kakor je bilo povedano prej. Vrhutega pa je treba takemu drevju izdatno postreči z **gnojem**, da se okrepi in laže premaga škodo, ki mu jo je zadal vrtni lubadar.

M. H.

Našim vinogradnikom!

Žveplanje in škropljenje trt je tako važno opravilo, da moramo vsako leto v tem času na to opozarjati. Glede žveplanja čitajte članek v zadnjem „Kmetovalcu“. Zaradi škropljenja pa opozarjam predvsem na to-le:

Galico je pravilno napraviti le s pomočjo belega **fenoltaleinovega papirja**, ki mora pordečiti, ko smo dodali dovolj apna. Kdor vzame nad 2 kg apna na 1 kg galice, ta pokvari zmes. Velika potrata je tudi, jemati za drugo, oziroma tretje škropljenje **nad 2 kg galice** na 100 litrov vode. Nadvse važno je pa, da se škropljenje pravočasno izvrši. Na splošno se pri nas **prekasno** prvič in v **predolgihi presledkih** v drugi in tretji škropi. Vse škropljenje se mora pri nas izvršiti v poldrugem mesecu, t. j. od konca majnika do srede julija; izjemno nekatere sorte tudi v četrtič, namreč pozneje po grozdju, zlasti v mokrihi letih.

Pazite torej na škropljenje trt, da nam ne bo uničila peronospora žlahtnega pridelka!

K.

Zatiranje oidija ali prave trtne plesni.

(Konec.)

Poletno zatiranje.

a) Žveplanje.

Za zatiranje plesnobe uporabljamo odnekadaj fino zmleto žveplo (dvojno ventilirano žveplo). Žveplo se namreč razkrajja na solncu v žvepleni dim (žveplov dvokis), ki uničuje trose plesni. Za prašenje žvepla rabimo žveplalnice bodisi nahrbtnne (Vindobona), bodisi ročne; glavno je, da so opremljeni z dobro pripravo ozir. melhom, ki izpihuje žveplo. Pred žveplanjem naj se trte otrebijo (podberejo) vseh delov, ki jih ne potrebujemo. Prvič je žveplati pred škropljenjem, ko so poganjki 10 do 15 cm dolgi, drugič pred cvetjem in tretjič 14 dni do tri tedne po cvetju, ko so jagode za grah debele. Žveplati je samo ob tistem in solnčnem vremenu ter je na fino poprašiti vse trtne dele. Računa se, da potrebujemo za trikratno žveplanje na 1 ha približno 50 kg žvepla.

b) Žvepleno-apnena brozga.

V hladnih in deževnih letih nima žveplanje tišega uspeha, ki bi ga pričakovali. Zato uporabljamo v novejšem času razne žveplene soli, ki se mešajo med galično zmes, tako da obenem zatiramo peronosporo in plesen. Na Štajerskem uporabljajo v zadnjih letih žveplovo-apneno brozgo.*) Brozgo pri mešavanju med galično zmes, in sicer 2 do 3 kg na hl pri vsakem škropljenju. Glasom sporočil so z uspehi jako zadovoljivi.

c) Salojidin

je sol žvepla in natrija (natrijev tiesulfat). To sredstvo se je ponekod pri nas zelo udomačilo. Pripravljenemu škropivu se namreč primeša 1 kg salojidina. Pred škropljenjem se priporoča škropivo preskusiti s fenoltaleinovim papirjem, če vsebuje dovolj apna (papir mora pordečiti). Na 1 oral se računa 10 do 15 kg salojidina.

č) Sulikol.

Sulikol je novejši žveplov izdelek, v katerem se nahaja žveplo v takozvanem koloidalnem stanju, t. j. tako fino razdeljeno, da je lahko topljivo v vodi. Sulikol ima izredno močan učinek, zato ga rabimo tudi v majhnih količinah. Primeša se ga pri prvem škropljenju 100 g, pri drugem in tretjem pa po 150 do 250 g na 100 litrov galično-apnene zmesi. Lahko se škropi sulikol tudi zase. V tem slučaju ga manj porabimo. Sulikol učinkuje v vsakem vremenu, vsled tega se pri nas vedno bolj uporablja, zlasti v deževnih letih. Na 1 oral vinograda, kjer se približno potrosi 13 do 15 hl škropiva, se porabi sulikola 1½ do 2 kg.

d) Kalijev hipermanganat

je vijoličasta sol, ki se rada topi v vodi v temno-vijoličasto tekočino. To sredstvo namreč uporablja že mnogo let uspešno pri zatiranju oidija, in sicer takrat, ko bolezen pozno nastopi, t. j. julija ali avgusta meseca. Hipermanganat naravnost ozdravi trte, posebno če se škropljenje pravočasno izvrši in po preteku osmih dni še enkrat ponovi. Na 1 hl vode se vzame 10 do 15 dkg v vodi raztopljenega hiper-

manganata, kateremu primešamo še 2 do 3 kg ugašenega apna. Škropiti je samo grozdje, in sicer temeljito. Škropivo je pripraviti sproti v manjši količini, sicer izgubi na moči.

Vsa domača sredstva, kakor bukov pepel, apneni prah, sok iz jelševga listja itd., se pri zatiranju plesni niso sponesla in jih tudi ni priporočati, čeprav je tuptam imel kdo slučajno uspeh z uporabo teh sredstev. Končno opozarjam, da se dobe vsa zgoraj navedena sredstva pri Kmetijski družbi (glej inseratni del).

Fr. Kafol.

Pomladna pozeba trt in njih oskrbovanje.

V noči od 9. na 10. t. m. je uničil mraz po nekaterih vinskih gorah na Gorenjskem in Bizelskem in deloma po Štajerskem vse mlade poganjke z zarodom vred, osobito v niže ležečih legah. Škoda je tem občutljivejša, ker je letošnji grozdni nastavek izredno bogat. Ni skoro poganjka bodisi na šparonu, (previjaču, napnencu), ali na palcu, (čepu, rezniku), da ne bi imel vsaj en grozdek, a večina poganjkov ima po dva in tudi po tri grozdčke.

Ponekod so kadili in s tem deloma odvrnili to nezgodo, posebno kjer ni veter nagajal. K sreči ni t-tje povsod močno pognalo, marveč se je začelo šele dobro razvijati, vsled česar tudi niso splošno pognali podočniki. Kjer so pa tudi podočniki zgodaj odgnali, so seveda tudi ti pozebli in taka trta ne bo obrodila ne letošnje in ne prihodnje leto, ker se zmrznjeni deli posušijo in odpadejo, a novi poganjki se pa razvijejo večinoma le iz starega lesa, ki so tudi prihodnje leto nerodovitni.

Kako je torej postopati s nezeblimi trtami? Sedaj, ko že vidimo, kaj je ostalo zdravega in rodovitnega, odstranimo kratkomalo vse pozeble poganjke, če niso že samodsebe odpadli, ter vse ničvredne in odvišne novonastale poganjke na šparonih, palcih in na starem lesu ter pustimo le poganjke z zarodom in še enega ali dva najmočnejša in najpriladnejša poganjka (na lanskem ali na starem lesu) za nadaljnjo vzgojo trte. Te večkrat privzememo h kolu, jih skrbno negujemo do jeseni in s ponovnim čiščenjem zelastnikov, s škropljenjem in žveplanjem, da jih ohranimo nerodovno zdrave. Vse druge poganjke ponovno odstranimo, čim se pokažejo, da se bolje razvijajo ostali poganjki.

V avgustu jih skrajšamo na polovico, da se les bolje utrdi in da bolje dozori, prihodnje leto 1929. jih pa obrežemo na kratke palce 2—3 oces, da poženejo krepke mladike, ki imajo dati dobre podlage za rodovite poganjke v naslednjem letu, t. j. leta 1930.

Večkratno poletno okopavanje ali pletev vsega vinograda znatno ojači razvoj, in zato tega dela ne smemo zanemarjati, čeprav povzroči izredne stroške, ki nam jih pozebli vinograd v tem letu žal ne more poplačati. V rasti zastale trte lahko okrepiamo, če jih zagnojimo s čilskim solitrom, ki ga zakopliemo v bližini trt. To gnojenje (pribl. 2 kg na 100 trt) se lahko vrši tja do polovice julija.

Fr. Gombač.

*) To brozgo izdeluje tvrdka A. Jurca v Ptuj.

Hmeljni smod.

(Konec.)

Bolezen se med rastjo hmelja javlja tako-le:

Kmalu potem, ko hmelj spomladi požene, opazimo med normalnimi poganjki (trticami, mladikami) tudi take, ki so bolj svetlozeleni, ki počasi rasejo, so debelejši in imajo drobnejše in gostejše liste. To so tkzv. **klasaste mladice**. Gornje njihovo listje je navadno navznoter zavilano in spodaj se pojavljajo sivkastočrne prevleke glivičnih trosonoscev. Troši odpadajo in širijo bolezen od rastline do rastline, od hmeljnika do hmeljnika. Prenaša jih veter, živali in ljudje.

Okuženje teh mladice se izvrši na več načinov; ali je prezimilo nitevje glivice v sadikah ali so pa zimski troši prezimili na štoru in v zemlji, pa so spomladi okužili mladice.

Pozneje se na rastočem hmelju pokaže bolezen najprej na listju v obliki trikotnih ali mnogokotnih drobnih pegic, ki se pa ponekod zlivajo v velike lise. Te lise, ki navadno mejijo od listne žilje, so na gornji strani listja rjave, na spodnji strani pa v začetku sivkastočrne, pozneje prav tako rjave. V nadaljnjem poteku bolezni odmira počasi listno staničje na okuženih mestih, list se prične lomiti in krhati, dobi luknje in razpoke, nazadnje porjavi in propade.

Posebno očitno nastopi bolezen na stranskih panogah, ki zastanejo v rasti, dobijo rumenkastozeleno barvo, stebelce jim odebeli, listje je gosto, toda drobnejše in navzdol zasukano. Na spodnji strani prevlečejo listje črnkastosive navlake trosonoscev. Pozneje mladice porjavijo in propadejo. Pravijo jim **kuštrovci**. Take panoge nič ne rode, kvečjemu zakrnelo storžje, ki kmalu propade. Tudi glavni poganjek ali vršiček lahko na sličen način oboli in glavna trta preneha rasti.

Na storžju se pojavi bolezen že zgodaj ali pa šele proti koncu dozorevanja. Zgodaj jo zapazimo po tem, da cvetje otrpne, t. j. porjavi in prav čisto odpade. Če bolezen huje razsaja in pozneje nastopi, povzroča rjavordeče lise na storžju, ki sčasoma preprežejo cel storžek, nakar le-ta porjavi in odmre. Propadejo pa lahko vsi storžki na eni rastlini ali celo v vsem hmeljniku. Teh peg žveplo ne odvzame. Glavna škoda, ki jo smod povzroča, je ravno ta, da nam pokvari barvo in uporabnost storžkov. Včasih čisto do branja ni opaziti nobene škode, tedaj pa kar naenkrat storžje namah postane lisasto in porjavi. Vlažno in toplo leto je kot nalašč ugodno za razvoj glivice. Tedaj je škoda tudi najhujša.

V vsakem primeru je pa bolezen resna in zahteva od hmeljarja največ opreznosti. Brez zatiranja hmeljnega smoda naš hmeljar ne bo več izhajal in najuspešnejše sredstvo za zatiranje te bolezni je škropljenje z bakrenoapneno brozgo. O tem smo pa že pisali.

Kmetijske tombole pri podružnicah.

K priredbam, ki so zmožne pomagati kmetijskim podružnicam na noge, namreč do denarnih sredstev, je prištevati brez dvoma kmetijske tombole, kakor so se prirejale posamezno že svoj čas in se tuintam, toda zelo poredkoma, prirejajo tudi še danes. Prirejanje takih tombol bi moralo biti v

programu vsake delovne podružnice, ki lahko računa na primeren uspeh. Vsaj se tudi druga društva poslužujejo tega sredstva, da pridejo do denarnih virov.

Po naših podružnicah je danes z nekaterimi izjemami premalo življenja, premalo dela. Odbori se izgovarjajo, da jim manjka v to potrebnih sredstev. Res je to, ali važen vzrok tiči tudi v tem, da manjka v odborih vnetih in delovnih moči. Vsaka podružnica bi morala z vsemi silami delati na to, da se dvigne kmetijstvo v njenem okolišu in se izrabijo v ta namen vsa mogoča sredstva.

S prirejanjem kmetijskih tombol se lahko opomore podružnica v gmotnem pogledu, kar je tudi glavni namen takih prireditvev. Ugodno vplivajo pa take prireditve tudi na vse članstvo in na prospeh podružničnega dela v prilog kmetijstva. Vsaj se pri takih prilikah dviguje zavednost članov in razdelijo dobitki, ki so namenjeni napredku našega gospodarstva. S tem pridobi pa tudi glavna družba, zlasti če pomaga sestavljati zbirko dobitkov za take tombole.

Prav sedanjí poletní čas nudi ugodne prilike za prirejanje takih tombol in zato naj se podružnični odbori lotijo tega vprašanja, če imajo v svoji sredi zadosti sposobnih in zavzetih moči. Za razpečevanje srečk (tablic) je treba agilnih sotrudnikov, da se pravočasno zagotovi primeren uspeh, kajti glavni del srečk mora biti že razprodan, preden pride do tombole.

Glavni dobitki naj obstoje iz kmetijskih strojev in orodja in drugih gospodarskih potrebščin. Nekaj dobitkov se bo dalo nabaviti tudi potom prostovoljnih daril.

Opozorjamo naše delovne podružnice, da spravijo vprašanje kmetijskih tombol na dnevni red prihodnje seje. Glavna družba bo gotovo naspeševala vse take namere, s katerimi se ima dvigniti delovnost podružnice in napredek našega kmetijstva.

R.

Kmetijsko kino-predavanje v Slovenski Bistrici.

Kino-predstave s filmi ne služijo dandanes samo za zabavo, ampak tudi za pouk. Tako imamo razne kulturne filme, ki imajo namen izobraževati občinstvo z nazornimi slikami v najrazličnejših vedah. Tudi kmetijstvo se je v veliki meri že začelo baviti z napravo in predvajanjem takih filmov, ki naj služijo za nazoren pouk pri pospeševanju kmetijstva. Posebno prednjači v tem oziru Nemčija, ki ima že na stotine čisto kmetijskih filmov, ki se predvajajo po deželi po kmetijskih, pa tudi že osnovnih šolah, pri zadrugah ter društvih in služijo v pouk kmetovalcem. To učno sredstvo je tako uspešno in privlačno, da se izredno hitro širi med kmetijskim ljudstvom.

Tudi Kmetijska družba je prva v Sloveniji uvedla kino-predstave, s katerimi hoče zanesti med kmetovalce po deželi zanimanje za kmetijstvo. Na željo kmetijske podružnice v Slovenski Bistrici, je v soboto, 6. in v nedeljo, 7. t. m. priredila dvojice takih kino-predstav, ki sta bili obe zelo dobro obiskani. V soboto popoldne je bila prireditev namenjena predvsem meščanstvu in odrasli šolski deci meščanske šole, v nedeljo zjutraj pa kmetovalcem iz okolice. Vsakokrat je bilo nad 150 udeležnikov, ki so pazljivo sledili predavanju in razlagi poučnih živih slik. Da je bila udeležba tako zadovoljiva, se je v prvi

vrsti zahvaliti agilnemu načelniku tamkajšnje kmetijske podružnice, g. Vinko Gornjaku, ki je v to svrhu razvil med tamšnjim prebivalstvom tako živahno agitacijo.

Filmi, ki so se ob tej priliki predvajali, so predočevali naslednje predmete: Prvi nam je pokazal pokrajine Čile v Južni Ameriki, kjer se pridobiva najboljše in najučinkovitejše dušičnato gnojilo čilski soliter, ki se ga razpošilja na milijone stotov vsako leto po vsem svetu. Videli smo pridobivanje tega gnojila, razpošiljanje, gnojenje z njim in končno tudi njega učinek pri raznih rastlinah. V drugem filmu se je pripravljala zemlja za krompir, gnojilo se je s hlevskim gnojem, zelenim gnojenjem in z raznimi umetnimi gnojili. Krompirju je posebno potreben kalij. Nadalje se je videlo tu oskrbovanje krompirja, spravljane, odbiranje itd. Na koncu je bil pojasnjen račun o uspehih gnojenja s kalijevimi gnojili, po katerem se nam v sliki kaže, kako nam 20 mark, ki jih vtaknemo v zemljo z umetnimi gnojili, prinese 260 mark, ki jih dobimo kot čisti dobiček.

Tretji film nam je v obliki natančno izvedenih gnojilnih poizkusov pojasnil potrebo krmne pese po kaliju.

Četrty film nam slika velikanske tvornice za izdelovanje dušičnatih gnojil, kakršna so žveplenokisli amoniak iz premoga in umetni soliter iz zraka. Peti in najlepši film je predvajal rast rastlin. Tu so gledalci videli, kako pred njihovimi očmi požene iz zrnja korenina, klica in kako nadalje rastline rastejo, se razvijajo, cyetejo in napravijo sad. Natančno je bilo opaziti, koliko hitreje napredujejo tiste rastline, ki smo jim pognojili z dušičnatimi gnojili. Lepo je bilo videti tudi bogate pridelke razne zelenjave (kumar, paradižnikov, brč), ki je bila gnojena z umetnimi gnojili. Diven je bil tudi razvoj raznih enako gnojnih cvetlic: krizantem, lilij, maka, vrtnic.

Predvajanje je trajalo nad dve uri. Obenem s predvajanjem filmov je predaval inž. Lah, ravnatelj Kmetijske družbe, ter pojasnjeval slike in podajal primerne nauke, tako da navzoči niso samo gledali živih slik, ampak se tudi poučili o njih pomenu. Želeli bi bilo, da se take kino-prireditve čim bolj razširijo po deželi in prepričani smo, da bodo imeli večji uspeh nego samo predavanja. L.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko-gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 30. Pred dvema mesecema sem kupil 4 leta starega konja, ki je bil doslej popolnoma zdrav. Sedaj so ga začeli prijemati krči v zadnjih kolenih, tako da ne more stopiti na noge, dokler jih ne skrči. Tedaj mu tudi v členkih poka. Ko nogo enkrat stegne, pa lahko hodi. Ako par dni stoji v hlevu, mu tudi piščalke zabreknejo. **Kako zdravim kraka pri konju?** (F. T. v S.)

Odgovor: Po znakih, ki ste jih tu navedli, se da sklepati, da se Vašemu konju dela morska kost ali krak. Vsled prenapornega dela nastane često na skočnem členu vnetje, ki povzroča šepanje konja. Isto je najbolj izraženo v začetku hoje, posebno, če se bolno nogo drži kvišku, kakor pri podkovanju. Zdravljenje te bolezni je zelo težko in traja dolgo časa. Vrstiti je mora pa živinozdravnik, kajti sami ga ne morete zdraviti. Svetujemo Vam, da se obrnete na bližnjega živinozdravnika, ki Vam bo dal natančen nasvet za zdravljenje kraka. L.

Vprašanje 31. Moja piščeta so bolna. Najprej so vedno zijala in lovila sapo, kakor bi se hote'a zadušiti. Trije so mi vsled tega poginili. Ostali so nekoliko boljši, ne zijajo več tako pogosto, pač pa sedaj kašljajo. Zdi se mi, da je to nalezljiva bolezen, ker se tudi druge gospodinjice pritožujejo, da njih

kokoši ravnotako bolehaajo. **Kako se zdravi črvivost v sapniku pri kokoših?** (M. K. v V.)

Odgovor: Bolezen, ki ste jo pravilno opisali, je takozvana **črvivost v sapniku pri kokoših**. Ta bolezen je v toliko nalezljiva, ker izkašljejejo kokoši črve, ki pridejo potem v sapnik drugih živali in jih tako okužijo. Bolezen povzroča sapniški črv (*Syngamus trachealis*), ki se naseli v sluznicah sapnika, srka iz njih kri ter povzroča vnetje. Velike krepke živali prenesejo lažje to bolezen nego mlajše in šibkejše, ki kmalu poginejo na zadušitvi. Zdravljenje tako bolnih živali je zelo težavno. Še do dandanes ne poznamo sredstva, s katerim bi se dalo na tem obolele živali zanesljivo ozdraviti. Priporočajo se sicer izvleči črvičke iz sapnika s pomočjo gosjega peresa, vendar je to delo precej zamudno in nezanesljivo. Seveda je paziti, da se živali pri tem ne zaduše. Najbolje je bolne živali ločiti od zdravih in jih držati posebej, dokler ne ozdravijo ali pa poginejo. Poskušalo se je tudi vbrizgavati neposredno v sapnik sredstva, katere zamore črviče. Uspehi pa so dvomljivi. Nekateri priporočajo tudi zapreti bolne živali v prostor, ki ga zakadimo nekoliko z brinjem, roženimi odpadki, trpentinom ali katranom, s čemer povzročamo, da začno živali kašljati in izmečejo potom kašlja tudi sapniške črvičke. — Slična bolezen je pljučna črvivost pri prasičih, ki jo je opisal g. živinozdravnik Sadnikar v 8. številki letošnjega „Kmetovalca“. L.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Dvajsetletnica kmet. podružnice Mala Nedelja.

Dvajsetletnica kmet. podružnice, združena z občinim zborom, se je v nedeljo, 13. maja 1928. ob zelo obilnem obisku prav lepo obnesla. Oblastni poslanec Lovro Petovar kot član glavnega odbora Kmetijske družbe za Slovenijo je zastopal družbo in kmet. podružnico v Ivanjkevcih, Slavja sta se udeležila tudi oblastni kmet. referent in svetnik inž. Zidanšek in ravnatelj A. Žmavc, ki je zastopal sadjarsko in vinarsko šolo v Mariboru ter vinarsko društvo. Sreski kmet. referent Štampar je zastopal sreskega poglavarja in kmet. podružnico v Ljutomeru, šolski upravitelj Ivančič kmet. podružnico sv. Jurij ob Ščavnici, državno drevesnico in trsnico ter viničarsko šolo pri Kapeli Glazer, okrajni odbor pa župan Kranjc.

Po zgodovinskem pregledu podružničnega delovanja (1908—1927), katerega je podal stvarno Lovro Špindler, je oblastni poslanec Petovar v jasnih potezah predložil namen Kmetijske družbe in težkoče, s katerimi se mora boriti. Opozarjal je na potrebo večjih stikov med podružnicami, da pride do čim uspešnejšega dela med gospodarskimi činitelji.

Kmet. svetnik inž. Zidanšek je podal stvarne nasvete za bodoče delovanje. Opozarjal je posebno na potrebne naprave dobrih gnojilišč in gnojničnih jam, izboljšanje govedoreje s pomočjo dobrih plemenjakov in odbire plemenske živine, potom osušenja mokrih travnikov in navajanja mladine k večjemu zanimanju za umno kmetijstvo. Priporočal je posebno redni pouk kmetijske mladine v kmet. nadaljevalnih tečajih.

Ravnatelj A. Žmavc je razpravljal o sedanji krizi vinarstva, o obnovi vinogradov, vplivu podnebja na kvaliteto vina, o sortiranju vin in o škodljivcih, osebno o grozdnem sukaču, ki spada v vrsto največjih škodljivcev vinograda. Vspodbujal je nadalje k večjemu zanimanju za izobrazbo v vinarski in sadjarski šoli v Mariboru.

Za tem je inž. Lupša poročal o članstvu od ustanovitve naprej. Spomnil se je umrlih članov (4) ter omenjal s posebnim poudarkom ustanovnike, to so ravnatelj Simon Cvahte, Anton Božič, Anton Hrašovec in Lovro Slana. V dvajsetletni

dobi so ostali zvesti brez presledka člani Anton Belšak, Anton Košar, Anton Sovec, Franc Špindler in Ivan Vojsk. Kot člana brez presledka do smrti sta bila Jakob Hedžek in Matej Rantaša.

Za tem se je vršil občni zbor. V letu 1927. je imela podružnica včlanjene 104 kmete, vršile so se redne odborove seje in predavanja. Organiziral se je poučni zlet v državno drevesnico in trsnico ter viničarsko šolo pri Kapeli, k veleposestniku vinogradov ter vinskih kleti Bovieur v Gornjo Radgono ter na veleposestvo Meini v Apače, kjer je vzorna govedoreja in travništvo. Vršil se je nadalje praktični pouk v okulaciji v podružnični drevesnici pod vodstvom sreskega kmet. referenta Štamparja, vršil se je tudi dobro obiskan sadjarski tečaj. 17 trsnih škropilnic je bilo v uporabi skupno 189 dni, tudi dve drevesni škropilnici sta se skrbno rabili, 2 trijerja sta očistila 1265 drevenk zrnja (semenskega), 2 travniški brani sta se redko uporabljali. Nova drevesnica ima to leto zasajenih 3400 jablanovih, 50 hruškovih in 110 črešnjevih drevesc.

Šolski upravitelj Čeh je podal blagajniško poročilo. Celokupni izdatki so znesli 41.140,90 Din, dohodki pa 42.224,21 Din, tako da je bilo denarnega prometa 83.365,11 Din. V stavbi je investiranega kapitala za 40.000 Din. Razpečalo se je z uspehom različno semenje, galica, nekaj umetnih gnojil in drugih gospodarskih pripomočkov, ter se je posredovalo pri nakupu kmet. strojev in potrebščin.

Izvoljen je bil končno in ponovno stari odbor.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Kmetijsko-nač. šola v Zg. Šiški je priredila v nedeljo, 13. maja t. l. pod vodstvom svojega učiteljstva poučno ekskurzijo na specialno kmetijsko drž. šolo v Št. Jurij ob j. žel. Poleg šol. mladine te šole so se ekskurzije udeležili tudi gospodarji iz Zg. Šiške in Dravelj. — Gospodu ravnatelju in gospodom profesorjem omenjenega vzornega zavoda bodi izrečena topla zahvala za požrtvovalno obrazloženje vseh naprav in za gostoljubnost. Udeleženci so odnesli najlepše utise.

Gospodinski tečaj v Črenšovcih, Prekmurje. Dne 3. maja se je zaključil 10 tedenski gospodinski tečaj v Črenšovcih, katerega je obiskalo 18 deklet. Okusno prirejena razstava je pokazala, da so se dekleta v kratkem času le precej naučila. Tečaj je vodila gospa Olga Šitig s pomočnico gđc. Mikužovo, sodelovali pa so še na tečaju predavatelji gg. domači kaplan Meško, živinozdravnik Sok in sres. kmet. referent Pavlica iz Dol. Lendave. — Ob sklepu tečaja so imeli nagovore gg. Kleklj, narodni poslanec in sres. poglavar Kandrič, ki so dekleta vspodbujali k vspešnemu delu v kmetijstvu. Da ni manjkalo tudi lepih pesmi in deklamacij, kjer sodeluje g. kaplan Meško, se razume. — Ta prireditvev je zelo navdušila tukajšnje prebivalstvo, da se že sedaj zanima za obdržanje nadaljnjih tečajev od jeseni do pomladi l. 1929.

GOSPODARSKE STVARI.

Državne premije po 800 Din so prejeli od Velikega župana mariborske oblasti sledeči odlični živinorejci iz Prekmurja in Medjimurja o priliki letošnjega licencovanja bikov: 1. Štefan **Kuhar**, Puconci, in 2. Mikloš **Legen**, Noršinci, srez Murska Sobota, 3. občina **okolica Čakovec**, srez Čakovec, 4. Štefan **Bakan**, Nedelica, 5. Peter **Solar**, Nedelica, srez Dolnja Lendava in 6. občina **Prelog**, srez Prelog.

Konsum alkoholnih pijač v Sloveniji. Po najnovejši statistiki je bilo v Sloveniji l. 1927. konsumiranih 30.227.659 litrov zatrošarinjenega vina napram 34.168.154 litrom v l. 1926. Konsum vina je torej občutno padel, kar pa se pripisuje dejstvu,

da se je zaradi proste žganjekuhe na kmetih znatno dvignil konsum žganih pijač. Pred svobodno žganjekuhlo je bilo v Sloveniji 500 kotlov za kuhanje žganja, danes jih je pa že 10.000. Lani se je v Sloveniji plačalo na trošarini pri vinu 10,5 milijona Din, pri pivu 3,4 milijona Din, pri žganju 1,6 milijona Din in pri špiritu 10,5 milijona Din.

Ljubljanski velesejm. V Jugoslaviji so ljubljanski velesejmi že tako udomačeni, da jih pozna takorekoč že vsaka vas od Triglava do Ohridskega jezera. Tako je prišla ta ustanova do svoje naravne propagande. Množice, ki so obiskale Ljubljano in njene velesejme, so se vrnile domov in so naravno razširile vesti o tem, kar so videle in slišale. To je povzročilo, da so dovažali vlaki od leta do leta več obiskovalcev. Letošnji velesejm se točno po programu otvori 2. junija in se istotako točno zaključí dne 11. junija. Naj že sedaj vsakdo gleda na to, da ne zaide med zamudnike, kajti letošnji velesejm bo zelo bogato založen. Zadovoljstvo nas navdaja, ko zamoremo objaviti, da so za letošnji velesejm že vsi razstavní prostori zasedeni. Ne bo ga stanu in posameznika, ki bi na razstavnem prostoru ne prišel na svoj račun. Zbrano bo prilično vse, kar more zanimati našega človeka, brezkončna vrsta stvari, ki jih je človek ustvaril s trudom svojih rok in s svetlostjo svojega uma. Kaj pomeni tak nazoren pouk, tak neposreden stik z razstavljenimi vzorci, na podjetnost posameznika, si lahko mislimo. Prav dobro je, da pada velesejm letos še v šolsko leto, tako da bo šolam dana možnost mladinskega obiska in razlage pod vodstvom strokovnega učiteljstva. Na drugi strani pa si more dobaviti vsak to, kar potrebuje, ravno na velesejmu najceneje, ker bo razstavljeno samo najboljše blago naravnost od producentov. Legitimacije za obisk velesejma so v zvezi s pravico na znižano železn. vozno, ki znaša 50%.

KMETIJSKE NOVICE.

Znižana vstopnina na Velesejmu. Uprava Ljubljanskega velesejma je sklenila delno znižati vstopnino za obisk velesejma, ki se vrši od 2.—11. junija. To znižanje velja zlasti za državne in privatne nameščence, delavstvo in dijaštvo. Izdajajo se namreč vstopnice za dve osebi skupno, za ceno Din 15. Te vstopnice se dobe le v predprodaji pri uradu velesejma (ekonomat). Pozivamo vse stanovske organizacije, da naroče skupno za svoje člane potrebno število vstopnic.

URADNE VESTI

Poročilo

o delovanju Kmetijske družbe za Slovenijo v l. 1926.

(Dalje.)

Vložila je mnogo prošelj na oblasti v zaščito kmetijskih interesov. Tako je družba dosegla v Ljubljani znižanje mestne uvoznine na umetna gnojila, pri finančnem ministrstvu znižanje uvozne carine na modro galico, itd. Ponovne prošnje na vlado za ukinitvev uvoznih carin na umetna gnojila, kmetijske stroje in na druge kmetijske potrebščine so ostale žal brezuspešne. Tudi prošnje podružnic na oblasti za podpore ali v drugih zadevah je družba priporočala na merodajnih mestih.

Pri zavarovalnici zoper nezgode je posredovala zaradi upoštevanja pri poškodbah posestnikov in njihovih svojcev ter za znižanje števila zavarovanih delavcev pri manjših kmetijskih strojih v Sloveniji. Sodelovala je na anketah glede ustanovitve mlekarške šole v Škofji Loki in pri raznih drugih zborovanjih ter posvetovanjih.

Podpore od strani oblasti.

V l. 1926. je g. minister Pučelj naklonil družbi precej državnih podpor, ki so ji omogočile uspešno delovanje pri po-

speševanju kmetijstva. Predvsem se je lahko razvilo njeno strokovno delo potom patnih predavanj in kmetijskih tečajev pri podružnicah. Njena kmetijsko-gospodinjstva šola je bila deležna znatne podpore, živinoreja je dobila prispevke za nakup bikov-plemenjakov in za živinske razstave, uredila se je tudi lahko prva kmetijska razstava v Sloveniji po vojni, ki je precej dobro uspela.

Podpore so bile sledeče:

- I. od kmetijskega ministrstva:
 1. za strokovni pouk po deželi 40.000 Din
 2. za družbeno upravo 50.000 „
 3. za gospodinjstvo šolo 40.000 „
 4. za kmetijsko razstavo na Velesejmu . . . 15.000 „
 5. za dodelitev podpor za nakup bikov . . 100.000 „
- II. od velikega župana ljubljanske oblasti:
 6. za „Kmetovalca“ 4.000 „
 7. za živinorejsko razstavo na Velesejmu . . 5.300 „

skupaj . . . 254.300 Din.
(Dalje prih.)

VABILA

k občinim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjalo se načelnikstva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora), pošljejo vabila in spored podružničnih občinim zborom Kmetijske družbe, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Gorje, v nedeljo, 17. junija 1928, ob štirih popoldne v cerkveni dvorani; **Jesenice**, v nedeljo, 24. junija 1928, ob devetih popoldne v občinski posvetovalnici; **Kostanjevica**, v nedeljo, 17. junija 1928, ob osmih zjutraj v „Društveni dvo-

rani“; **Krka**, v nedeljo, 17. junija po prvi sv. maši v šoli; **Moste pri Komendi**, v nedeljo, 17. junija 1928, ob štirih popoldne v Mostah, 42; **Poljane nad Škofjo Loko**, v nedeljo 17. junija 1928, po jutranji sv. maši v šoli; **Velike Lašče**, v nedeljo, 17. junija 1928, ob treh popoldne pri g. Francu Hočevanju.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Seno in žito in drugi pridelki	pšenica	1 q	410— do 420—	350— do 400—	
	ra	1	390— do 410—	— do 350—	
	ječmen	1	365— do 375—	— do 370—	
	ovos	1	320— do 340—	300— do 350—	
	proso	1	270— do 290—	330— do 400—	
	koruza (nova, sušena)	1	345— do 355—	320— do 350—	
	ajda	1	280— do 290—	300— do 350—	
	fižol, ribničar	1	455— do —	400— do 500—	
	fižol, prepelčar	1	530— do —	— do —	
	krompir	1	125— do 150—	100— do 125—	
Seno in žito in drugi pridelki	sladko seno	1 p	100— do —	70— do 110—	
	kislo seno	1	60— do —	70— do 90—	
	slama	1	60— do —	45— do 55—	
Čevlja živina	Voli I. žive teže 1 kg		9 50 do —	9— do 10—	
	II.		8 50 do —	8— do 8 50	
	III.		8— do —	7— do 7 50	
	Krave, klobasariče	1	3— do 4 50	4— do 5 50	
Prasici	(Prigon v Ljublj. 73, v Marib. 677 glav.)				
	Teleta žive teže 1 kg		13— do 15—	— do —	
	(Prigon v Ljublj. 8 v Marib. 12 glav.)				
	6—8 tednov stari komad		200— do 300—	175— do 225—	
Kuri, Mleko, maslo, sir, jajca	3—4 mesece stari		— do —	350— do 450—	
	5—7 mesecev stari		— do —	460— do 500—	
	debel žive teže 1 kg		— do —	10— do 12 0	
	debel mrlice 1		— do —	15— do 16—	
Kuri, Mleko, maslo, sir, jajca	(Prigon v Ljublj. 407, v Marib. 344 glav.)				
	piščanec komad		20— do 22—	25— do 35—	
	kokoš komad		25— do 40—	30— do 47—	
	mleko 1 lit.		2 50 do 3—	2 50 do 3—	
	ametana 1		— do —	10— do 14—	
	čajno maslo 1 kg		40— do 55—	50— do 65—	
	surovo maslo 1		40— do 44—	35— do 40—	
	bohinjaški sir 1		28— do 32—	— do —	
	sirček 1		10— do 12—	6— do 10—	
	jajce komad		0 75 do 1—	0 75 do 1—	
Kuri, Mleko, maslo, sir, jajca	trda drva 1 m ³		150— do —	140— do 150—	
	mehka drva 1		60— do 75—	105— do 120—	

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnik na sl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec

Kmetovalci!

Ne hodite bosi.

Obuti človek napravi mnogo več dela.

Stoji čvrsto — ne rani si nog.

Izdelujemo za Vas trajno elastične, trpežne in cenene čevlje.

Sposobne za vsako delo.

Na polju, ženi za dom, deci za šolo.

Povsod in za vsakega.

Moški in ženski čevlji . . . Din 69.—

Otroški čevlji vseh števil . . . Din 49.—

Rata

Sackov plug D7MN po Din 920.—.
 Sackov plug D6MNR po Din 770.—.
 Oklopne jeklene deske za Sackove pluge D7 MN po Din 90.—.
 Črtala za Sackove pluge D7 MN po Din 30.—.
 Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—.
 Sackovi plužni lemeži 6R24 po Din 48.—.
 Sackov obračalni plug NW7 po Din 970.—.
 Sackov obračalni plug NW5 s črtalom in premično osjo po Din 1200.—.
 Sackov obračalni plug (glava) HAW7 po Din 520.—.
 Sackov ospalnik M po Din 700.—.
 Sackov podzemni plug (glava) XII po Din 400.—; glava z noži po Din 400.—.
 Sackov izruvač za krompir (glava) s 7 roglij po Din 320.—.
 Sackov okopalnik (glava) H4 po Din 315.—; (glava) XXV (kopačice) po Din 440.—.
 Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.—.
 Glave URB4 za lesene pluge po Din 175.—.

Brane:

Sackova 3 delna njivska brana la po Din 1600.—.
 Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vrstami po Din 1150.—.
 Travniska brana A3 po Din 680.—.
 Travnški skazifikator na visokih kolesih Darius 14 (s 14 premikalnimi travn. noži) po Din 2100 za komad.
 Skarifikator Ara 16 za globoke brazde, komplet po Din 1280 za komad.
 Travnške brane z zvezdnatimi členki AIII po Din 900.—, BIII po Din 1050.—, BIV po Din 1220.—.
 Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 4020.
 Trijerji (orig. Heidovi) razr. II/2 po 3600 Din.
 Trijerji (orig. Heidovi) razr. II/1 po Din 2600.
 Žitni čistilnik z 7 siti po Din 1350.
 Žitni čistilnik z 10 siti po Din 1520.
 Robkalni stroj za koruzo EMR po Din 950.—.
 Stroj za suho kvašenje žita Ideal po Din 950 komad.

„Zabranivši drisko pri teletih in prasičih, je Thürpil občudovalnega uspeha. Njegova dobrota je neoporekljiva. Ne manjka pri nas v nobeni hiši.“ O. H. kmetov, v O.

„Thürpil“ se dobiva pri živinozdravnikih in v lekarnah. Zahtevajte pristni „Thürpil“ in odklanjajte nadomestila. Edina tovarna: Cl. Lageman Chem. Fabrik Aachen. Zastopnik: „Lykos“ Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neom. zav.

Račun poštne hranilnice št. 14257

Brzjavke: „Kmeti dom“ Telefon 2.847

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ul. šte. 1, prtljaje

Daje:

Posojila na vknjižbo, proti poročstvu ter zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoli kredit v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Obrestuje

vloge na 6% brez odknjižice 0/0 povedi čistih. Večje stalne vloge in vloge v tekočem računu po dogovoru.

Preskrbuje:

Kavcije inkase, srečke in vrednostne papirje ter čeke in nakaznice na druga mesta. Uradne ure: vsak delavnik 8.—12 $\frac{1}{2}$ in od 3.—4 $\frac{1}{2}$

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.

Neposredno iz Čile je na Sušak dospela ladja s

ČILSKIM SOLITROM

Ker je uvozna carina ukinjena in prevozna tarifa znižana, se to najbolje dušičnato gnojilo, pripravno za vse ozimne in jare posetve prodaja danes po znižanih cenah pri teh-le tvrdkah:

LJUBLJANA: Kmetijska družba za Slovenijo.
 Gospodarska zveza.

VRHNIKA: Kmetijska zadruga.
 HRAŠTNIK: Kemična tovarna.
 BREŽICE: Skladišče Kmet. družbe.

CELJE: Tvrdka Westen.

ŽALEC: Hmeljarna.

I. Krašović, trg. z umetnimi gnojili.

MARIBOR: Skladišče Kmetijske družbe, Meljska c. 12.

Vagonske dobave izvršuje: IVO CERINIĆ, Karlovac (Hrvatsko.)

Strokovne nasvete nudi: Delegacija proizvajalcev čil. solitra v Beogradu, Vuk Karadžić ulica 6.

Gospodarji! Gnojite z APNENIM DUŠIKOM

najfinejšim, najuspešnejšim in učinkovitim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji z apnenim dušikom, gnoji istočasno z dušikom in apnom. — Informacije o upotrebi in množini, rentabilnosti kakor tudi o nabavnih pogojih, cenah, skladiščih in uspehih apnenega dušika daje

TVORNIKA ZA DUŠIK d.d. RUSE v Rušah pri Mariboru.

Ta tvornica proizvaja iztotočno mešano umetno gnojilo „NITRO-FOSKAL-RUSE“ katero sestoji iz apnenega dušika superfosfata in kalijeve soli. Kdor z Nitrofoskalom gnoji, gnoji istočasno z dušikom fosforom, kalijem in apnom, ter si prihrani večkratno trošenje umetnih gnojil.

KNJIGOTISK LITOGRAFIJA OFFSETTISK KARTONAŽA

VSA TISKARSKA IN LITOGRAFIČNA DELA V ENI ALI VEČ BARVAH: VIZITNICE, KUVERTE, CENIKE, RAČUNE, PLAKATE, TABELLE, KNJIGE, SLIKE, AKCIJE, ZADRUŽNE TISKOVINE ITD.

KONKURENCNE CENE!

J. BLASNIKA NASL.
 LJUBLJANA, BREG 10-12.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljnja beseda po 1 Din.

Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnjo številko. Upravištvu ne prevzame posredovanja.

Brinje, češplje, fige,

za žganjekuho ima v zalogi: Ivan Jelačin, Ljubljana. Vzorci pošljem na zahtevo. 9

Gnojnične sode

iz mehkega in trdega lesa v različnih velikostih od 500 litrov dalje, trpežno izdelane, močno okovane, z razpršilnikom in dvakrat z karbolineumom impregnirane, nadalje izdeluje vinske in druge sode iz klanega slavonskega lesa v raznih velikostih „Sodarska zadruga v Tacnu“, p. št. Vld nad Ljubljano. (Cene so jako zmerne, za solidno izdelavo jamči zadruga.) 78

Mrjasca

18 mesecev starega, težkega okoli 180 kg, prvo vrstnega pokolenja, proda za plemo: Franjo Zmajnar, posestnik v Novi vasi, p. št. Jurij ob južni železnici. 136

Krasni telci

(bkeci in telci), čistokrvne montažonske pasme, 6 in 8 tednov stari, ste na prodaj na pristavi hotela „Ston“, Ljubljana, Cesta v Mestni log št. 31. 153

Ekonom

z večletno izvrstno prakso, vesten, specializist v poljedelstvu, živinoreji, sadjarstvu, vinarstvu ter kmetijski tehniki, tudi splošno izobražen, želi mesta na večji graščini ali veleposestvu, najraje na Štajerskem ali v Savinjski dolini. Naslov v upravi „Kmetovalca“ pod št. 152. 152

Voz za navijanje cevi

kupi Prostovoljno gasilno društvo v Notranjih gorah, pošta Brezovica pri Ljubljani. 151

Kosilni stroj

(Adria) z brusilnikom in 2 nožema, je na prodaj! Več pove Milan Guštin, posestnik, Metlika. 148

Kupim krave

simodolske pasme, dobremolnice. Ponudbe na: Goričar, Šoštanj. 131

Parna lokomobila 6 K. s.

motor na surovo olje 14 k s., oprava umetnega mlina, in mali avto, ima na prodaj: Jureš-miln, Križevci pr. Iljotomeru. 142

Sreča te išče! Vsaka srečka zadene!

Opozorjamo cenjene čitatelje na priloženo prilogo od „Združne hranilnice“ v Ljubljani, Sv. Petra cesta 19 in priporočamo nakup srečk drž. loterije. Ne zamudite prilike! 143

Diplome za člane

Kmetijske družbe za Slovenijo v velikosti 63/47 cm se izdajajo članom po 15 Din, le proti predplačilu. (Da bo besedilo pravilno tiskano, je naznaniti natančen naslov in pristopno leto.) 140

Kupujemo zlato, srebro, platin

in plačamo 1 srebrno krono Din 3.60, 2 srebrni kroni Din 7.20, 5 srebrnih kron Din 18. Prevzemamo tudi vse druge kovine in plačamo najbolje. Tovarna za ločenje dragih kovin, Ljubljana VII., (Sp. Siška), Sv. Jerneja c. 8. 80

Bika pingavskega

poldrugo leto starega, lepega in dobrega pokolenja proda Franc Demšar, Češnjica, pošta Železniki. 138

Kravarja

kateri zna dobro molziti, samski in opravila druga hlapčevska dela sprejme: Oskrbništvo Novikloster, pošta Sv. Peter v Savinjski dolini. 137

Kobila

(Fuchsa), težke pasme, 4 leta stara, 1 meter 68 cm visoka, je naprodaj pri: Rudolfe Černivec, Potok 2, p. Vodice pri Ljubljani. 144

Vabilo

na VIII. redni občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v St. Jerneju na Dolenjskem r. z. z. n. z., ki se vrši 17. junija t. l. ob pol 9. uri dopoldne v posojilniških prostorih. — Dnevni red: 1. Čitanje revizijskega poročila. 2. Poročilo načelnstva. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Volitev nadzorstva. 5. Slučajnosti. — Načelnstvo. 154

Vabilo

na redni občni zbor „Splošne gospodarske zadruge v Sevnici“, r. z. z. o. z., ki se bo vršil dne 17. junija 1928 ob 9. uri dopoldne v zadrugijskih prostorih. Na dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega običnega zbora. 2. Poročilo načelnstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1927. 4. Volitev enega člana v načelnstvo. 5. Slučajnosti. V slučaju nezadostne udeležbe članov, se vrši pol ure pozneje občni zbor pri vsakem številu istih. 150

BOSULIN svečice

zoper jalovost krav in telic ter sramnično vnetje izdeluje in razpošilja samo: Lekarnar Mr. Stanko Hočevnar, Vrhnika 961 i škaflija z natančnim živinozdravniškim navodilom 30.— Din in poštnine prosto, če se pošlje denar v pismu naprej, sicer po povzetju. V zalogi tudi vsa druga zdravila za živino! 51

Inserirajte v „KMETOVALCU“!

Gepelj

skoro nov, po ceni proda radi nabave elektromotorja: Jernej Legat, Naklo pri Kranju. 147

Knjižico „Določanje žive teže pri govedu brez tehtnice“

v slovenskem, srbohrvatskem, nemškem, italijanskem in madžarskem jeziku priporočamo vsem kmetovalcem. Naroča se pri Kmetijski družbi v Ljubljani. Cena 10 Din v predplačilu. (Denar se lahko priloži pismu.)

Tri bike za plemo

kupi županstvo Dobrna pri Celju. Pogodi: 1. Čista murodolska pasma; 2. starost od 15 do 18 mesecev; 3. da so, ali bodo za plemo licencovani; 4. morajo biti zdravi in brez slabih navad; 5. ponudbe z navedbo zadnje cene, starosti in teže se sprejemajo do 8. junija t. l.; 6. pogojene živali bo ob določenem času postaviti na postajo Celje ali na županstvo Dobrna; 7. zahteva se gmotno in moralno jamstvo. Županstvo Dobrna pri Celju. 149

Knjigo „Sadjarstvo“

drugo razširjeno in spopolnjeno izdajo, spisal Franjo Kačol, priporočamo vsem sadjarjem, da si jo takoj naročijo pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Turjaški trg 3. Cena 10 Din. (Denar se lahko priloži pismu.) 249

Malo posestvo

obstoječe iz lične hiše z lepo kletjo, gospodarskega poslopja z vodnjakom, sadnega vrta, njive in velike senožeti v Stični blizu cerkve je naprodaj za 75.000 Din. Naslov: Josip Gorišek, trgovec, v Stični (Zatična) na Dolenjskem. 149

Zahvala.

Spoštovani gospod lekarnar STANKO HOČEVAR na Vrhniki.

Z veliko zahvalo se Vam zahvaljujem za Vaš Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašičev proti rdečici. Odkar imam ta prašek mi ni poginilo še nobeno svinje in ga rabim že tri leta. Tudi svojim sosedom sem že veliko pomagal, akoravno mi je, dokler nisem rabil Vašega praška poginilo vsako leto za to boleznijo nekaj prašičev. Ker je ta nesreča velika za kmeta, se Vam lepo zahvaljujem, da ste obvarovali nesreče kmetjsko ljudstvo. Z največjim spoštovanjem in zahvalo

JOŽE NAHTIGAL, posestnik, Bajhove, p. Trebelno pri Mokronogu.

Ta prašek se dobi edino v lekarni na Vrhniki in stane 1 zavoč 12 Din, 10 zavojev 100 Din. Če se pošlje denar naprej poštne prosto, sicer, povzette.

VIII. mednarodni vzorčni velesejem Ljubljana, 2.-11. junija 1928.

600 razstavljalcev / Vsakovrstno blago / Ugoden nakup / Specijalne razstave: Avtomobilska, poštovna, francoska, kmetijsko-strojna, umetniška, higijska / 50% popust na železnica in parobrodih / Legitimacije se dobe v večjih denarnih zavodih, poštinskih uradih in po pošti tudi od velesejmskega urada.

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/4 stran	Din 2400.—	1/8 strani	Din 400.—
1/2 strani	Din 1200.—	1/6 strani	Din 300.—
3/4 strani	Din 800.—	1/12 strani	Din 200.—
1 strani	Din 600.—	1/24 strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim »cenejšim« ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Cene neobvezne. — Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Ivanjovcih pri g. Lovro Petovarju; v Murski Soboti pri tvrđki Čeh & Gaspar; v Radlincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matvezu Stržaj; v Ptuj pri Kmet. društvu.

Večje zaloge apnovega dušika so:

pri kmetijskih podružnicah v Novem mestu, Rovtuh, Gor. Logatcu, Kostivnici, Št. Jerneju, Železnikih, Frankolovem, Škofji vasi - Vojniku, Brežicah, Št. Ilju pri Velenju, v Velenju, Smartnem ob Paki ter pri hmeljarni v Zalcu.

Deteljna, travna in druga semena.

Brez jamstva glede čistote in kaljivosti naj nihče naših udov travna in deteljna semena ne kupuje. Zahteva naj vselej natančno navedbo odstotkov čistote in kaljivosti in naj ne upošteva cenikov, ki teh navedb nimajo, kajti v tem slučaju gre navadno za slabo in staro seme, ki je le navidezno »ceneje«.

Kmetijska družba je lotos kupila najčistejša in najbolj kaljiva semena in jamči pri deteljnih semenih in mačjem repu za popolno brezpredelnost.

Cene za nadrobno oddajo so naslednje, pri odjemu celih vreč popust:

domača detelja, gorenjska	98% Č	90% K	26.— Din
lucerna, pristna francoska	96% "	90% "	42.— "
lucerna italijanska	98% "	91% "	30.— "
lucerna banaška	97% "	91% "	33.— "
hmeljna lucerna	97% "	85% "	18.— "
švedska detelja (inkl. 4% bele)	95% "	88% "	37.— "
beli detelja (inkl. švedske)	97% "	90% "	36.— "
mačji rep	99% "	95% "	14.— "
pasja trava	90% "	90% "	30.— "
francoska pahovka	90% "	85% "	22.— "
angleška ljulika	97% "	86% "	16.— "
laška ljulika	97% "	93% "	14.— "
travniška bilnica	98% "	95% "	32.— "
travniška latovka	85% "	85% "	36.— "
liščji rep	60% "	75% "	64.— "

mehka stoklasa	80% "	80% "	12.— "
navadna šopolja	94% "	95% "	40.— "
pasji rep	98% "	80% "	76.— "
ovčja bilnica	80% "	90% "	28.— "

Vreče iz jute kakor tudi poštna frankatura se posebej računa po lastnih stroških.

Zmesi travnega in deteljnega semena. Iz gori imenovanih zajamčeno čistih in kaljivih vrst, sestavljene po strokovnih navodilih stanejo: I. za barski svet kg Din 28.—; II. za peščeno zemljo kg Din 28.—; III. za srednje težko zemljo kg Din 26.—; IV. za težko zemljo kg Din 26.—.

Semenska pesa in sicer: Mamut, rdeča po Din 14.— za 1 kg. Eckendorfova, rumena po Din 12.— za 1 kg.

Oberndorfova, rumena po Din 13.— za 1 kg.

To seme je jamčeno pristno severonemško, najvišje kaljivosti.

Semenska ajda, siva po Din 3.70 za kg.

Kose, dolžina 65 cm, 70 cm, 75 cm, 80 cm. Vsak ud ima pravico zahtevati te kose po Din 18.— za komad franko Ljubljana, dokler traja zaloga.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljke. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Čilski soliter, 15.5% dušika, v vrečah približno po 100 kg po Din 3.50.—, na drobno po Din 3.75. Večje količine po dogovoru. Nujno potrebno gnojilo za hmelj, koruzo in druge okopavine. Na hektar 200—300 kg.

Amonijev sulfat 20/21% po Din 500.— za 100 kg.

Apneni dušik 16—19% v pločevinastih posodah po Din 285 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Apneni prak, rinfuza (prosto) naložen v Trboveljski ali Zagorski apnenici, po Din 13.— 100 kg, samo vagonске pošiljke.

Kaljiva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12—15% po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 128.— za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 40 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano gnojilo. Nitrofoskal - Ruše, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka. 30% fosforove kisline, 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 88.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri pol ali vagonem odjemu cena po dogovoru.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 200.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žlindra. V Ljubljani in Mariboru stane vreča 100 kg 18/19% Din 125.—, vsak odstotek višje vsebine Din 6 več. Pri pol ali vagonem odjemu po Din 122 franko vsaka postaja.

Krmila:

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— za kg, na drobno Din 4.50 za kg, najmanj 5 kg.

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in tolišče po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.50 za kg, na drobno Din 8.— za kg, najmanj 5 kg.

Živinska sol po Din 2.— za 1 kg Ljubljana, z vrečami (po 50 kg) vred.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 1/2 kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 5 Din kilogram na drobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 40 Din in v steklenicah po dva kg po 15 Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Arsokol (glej spis v štev. 5. lanskega „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvičnosti jabolk, proti listnim in krvavim ušem, v steklenicah po 100 gr Din 20.—.

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Cepilna smola po 1/4 kg Din 15.—, 1/2 kg po Din 8.—.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Fenolftaleinov papir za preizkušanje galičnih zmesi po Din 1.— za zvez.

Gumijevi cevi za škropilnice po Din 15.— za meter.

Gumijevi vezi, prvovrstne po Din 140 kg.

Gumijeve plošče po Din 10 za komad.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče 1/4 kg Din 30, 1/2 kg Din 50, 1 kg Din 90.—.

Merilo za sode, novost patent Matievič, vštevisi tabelo po 130.— Din za 2 m zložitljiv aparat.

Moštne mere, žepne, mali format po Din 95.—.

Modra galica 98/99%, zajamčena po 7.80 Din kg, pri odvzemu najmanj 100 kg, na drobno po Din 8.— za kg.

Natrij bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrofenol, sredstvo zoper krvavo uš, po Din 12.50 za kg Porzol preizkušeno suho sredstvo za prašenje semena proti snetjavosti v zav. po 200 gr Din 20.—.

Rafija la Madagaskar Mayunga po Din 26.— za 1 kg.

Saloidin (antiklor, natrijev tiosulfat) v sodih po 300 kg po Din 5.20 za kg, v sodih po 100 kg po Din 5.40 za kg, v manjših količinah po Din 5.60 za kg.

Sulikol (koloidalno žveplo) proti oidiju, v zavrtkih po pol kg Din 65, po 1 kg Din 120.

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.—. Srgo patroni po Din 7 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medenine) sistem Fr. Nechwile, po Din 140.—.

Škropilnice franc. znamke „Automatique“, nahrbtni Din 680.—.

Škropilnice za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechville“ ročno-prevozne z dvema cevni po 3 m, štirimi podajevalnimi cevmi po 75 cm, 2 bambusovimi cevmi po 4 m in patent. razpršilnikom Din 2900.—.

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160. (Razpršilniki za veliko ročno škropilnico Din 18 za komad).

Škropilnice Flora, dvolitrske, za vrtno nasade, po Din 370.—.

Škropilnice ročne, Ideal, bakrene po 1 lit. Din 205, po 2 lit. Din 210, ponikljane po 1 lit. Din 220, po 2 lit. 225 za komad.

Trtne škropilnice, bakrene, sistem Vermorel po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.—, Austria, originalna po Din 500.— in Kosma, po Din 520.—, originalna Vermorel po Din 520.—, prava francoska Supérieur po Din 500, Chantecler po Din 520 za komad, Mesesnel, sistem Jesernig po Din 520 za komad.

Uranja-zelenilo po Din 70 za kg.

Potrebščine k škropilnicam: kolenca po Din 10, razpršilnik Duet po Din 130, navadni razpršilnik po Din 18, brizgalna cev s pipo in cedilom po Din 65 za komad, Flickov razpršilnik za trte po Din 80 za komad, za drevje in hmelj po Din 130 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theo Seltz po Din 120.—.

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—. Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.60 za 1 kg, z 3% galice po Din 4.90 za 1 kg.

Žveplov trakovi na azbestu po Din 16 za kg. Žveplalnik Torpille Vermorel, nahrbtni po Din 450, Kovina, nahrbtni po Din 420, za komad.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalniki ročni po Din 65 komad.

Vrtnarsko orodje, orig. tvrdke S. Kunde & sin: Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo od Din 33 do 140, peresa k škarjam po Din 1.—.

Žage za drevesa od Kunde, Din 52.—, Din 60.—.

Živinoreja in mlekarstvo.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpiralč „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po prof. Gerberju po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—.

Posnemalniki: Domo H za 30 lit. po Din 875, AX za 40 lit. po Din 1000, M za 70 lit. po Din 1055 komad.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1050, E2 za 100 lit. po Din 1250.

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 lit. Din 540, M. O. za 60 lit. Din 1100, za 100 lit. K1. po 1500 Din, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Požiralnikove cevi za teleta 160 Din, za goved 320 Din.

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija) v škatljicah po 25 gramov po Din 15.—, 50 g po Din 25, 100 g po Din 45.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 880, 360 cm po Din 895, 390 cm po Din 910, 420 cm po Din 930, 290/420 cm po Din 1080.

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—.

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.

Trokarji za goved po Din 100, za teleta in ovce po Din 76.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje, železne z 10 zobmi po Din 10.—.

Grablje, železne z 12 zobmi po Din 12.—.

Grablje, železne z 14 zobmi po Din 14.—.

Grablje, železne z 16 zobmi po Din 16.—.

Lopate za šitiranje po Din 20.—.

Lopate za nakladanje po Din 24.—.

Vile, železne s 3 roglji po Din 13.—.

Vile, železne s 4 roglji po Din 14.—.

Vile s 4 roglji, garantirane po Din 20 komad.

Kultivatorji (ročni) po 18 in 25 Din komad.

Mortol aparat za uničevanje mrčesa (gl. sriv v Kmetovalcu štev. 15), po Din 80.— za garnituro.

Pastil za voluharje po 10 in po Din 6.—, kleščice za pastil Din 5.—.

Francoski ključ (francozi) Rapid, mali po Din 35.—, srednji po Din 62.—, veliki po Din 100.— za komad.

Poljedelski stroji:

Univerzalni plugi in plužni deli:

Sackov plug R16 po Din 1900.—.

Sackov plug R14MN po Din 1600.—.

Sackov plug D8MN po Din 1000.—.